

Notă informativă
la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea
Regulamentului privind instituirea mecanismului intersectorial de cooperare pentru
identificarea, evaluarea, asistența, protecția, referirea, monitorizarea și evidența copiilor
neînsoțiți, veniți de pe teritoriul altor state

1. Denumirea autorului și după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Având în vedere instituirea în Republica Moldova a situației excepționale cauzate de războiul din Ucraina, începând cu 24 februarie, teritoriul Republicii Moldova a fost traversat de un număr masiv de persoane, care au fost identificați fie ca persoane care au fost în tranziție pe teritoriul țării fie care au avut nevoie de asistență și protecție pe teritoriul țării, pentru o anumită perioadă de timp. Una din cele mai afectate categorii de persoane care au nevoie de asistență specială, indiferent pentru cât timp se află pe teritoriul Republicii Moldova sunt copiii. Potrivit portalului www.uahelp.md (sistem informațional administrat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale) începând cu 24 februarie 2022 au fost înregistrați și asistați cca 20 mii copii, originari din Ucraina, dintre care cca 11 mii copii au fost plasați în centre de plasament, peste 8000 mii copii au fost plasați în familii și cca 800 copii erau nedocumentați, iar actualmente rămân a fi în evidență peste 2500 de copii. Prevederile legislației naționale în domeniul protecției copilului stabilesc expres că toți copiii sânt egali în drepturi și beneficiază de protecție fără nicio discriminare, indiferent de rasă, naționalitate, cetățenie, origine etnică, sex, limbă, religie, dizabilitate, convingeri, avere sau origine socială. Totodată, Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Afacerilor Interne, în scopul asigurării respectării interesului superior al copiilor refugiați au elaborat <i>Regulamentul privind instituirea mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, asistența și monitorizarea copiilor în situație de risc, veniți de pe teritoriul Ucrainei în perioada declarării stării de război în Ucraina</i>, care a fost aprobat de către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova la data de 14.04.2022. Astfel, întru executrea prevederilor pct. 21, lit. e) din Regulament vizat au fost aprobate: a) <i>Ordinul comun al Ministrului Muncii și Protecției Sociale și Ministrului Afacerilor Interne nr. 34/169 din 22 aprilie 2022 privind unele măsuri de implementare a Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova</i>, prin care a fost aprobat modelul Actului pentru autorizarea trecerii peste frontiera de stat a Republicii Moldova pe sensul de ieșire a copiilor neînsoțiți sau însoțiți de un însoțitor neautorizat; b) <i>Ordinul Ministrului Muncii și Protecției Sociale nr. 36 din 05 mai 2022</i> prin care a fost aprobat modelul Actului de evaluare rapidă a interesului superior al copilului aflat în situație de risc, venit de pe teritoriul Ucrainei în perioada declarării stării de război în Ucraina, care sunt plasate pe portalul web al Ministerului. Important de evidențiat că, în temeiul actelor prenotate au fost desemnate persoanele responsabile din cadrul autorităților tutelare teritoriale și poliției de frontieră, care asigură înregistrarea, procesarea și asigurarea asistenței necesare, inclusiv la perfectarea actelor de identitate a copiilor neînsoțiți sau însoțiți de un însoțitor neautorizat. Prin urmare, conform datelor prezentate de către structurile teritoriale de asistență socială începând cu luna aprilie 2022 au fost asistați cca 500 copii neînsoțiți, originari din

Ucraina; peste **1100** de copii, originari din Ucraina, **care au fost însoțiți de un însoțitor neautorizat**, precum și au fost eliberate **cca 500** acte pentru **autorizarea trecerii frontierei de stat pe sensul de ieșire**.

Totodată, conform prevederilor art. 4, alin. (3) din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, *după ridicarea stării de urgență, de asediu sau de război, actele normative adoptate pentru această perioadă se abrogă fără un preaviz special în acest sens*, context în care, activitatea mecanismului intersectorial vizat nu va mai avea putere juridică, respectiv, există riscul major de a avea un număr al copiilor care nu vor primi asistența și protecția necesară.

Deși cadrul normativ în domeniul protecției copilului, prin Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți stabilește un mecanism de identificare, evaluare, asistență, referire, monitorizare și evidență a copiilor aflați în situație de risc, totuși, într-o situație excepțională sunt necesare măsuri speciale de intervenție promptă și eficientă, context în care, aprobarea proiectului *Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind instituirea mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, asistența, protecția, referirea, monitorizarea și evidența copiilor neînsoțiți, veniți de pe teritoriul altor state* este extrem de necesară.

Subsidiar, accentuăm că necesitatea aprobării acestui act normativ este dictată în primul rând și de obligativitatea Republicii Moldova de a respecta prevederile Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, conform căreia *"Statele părți vor lua măsurile necesare pentru ca un copil care caută să obțină statutul de refugiat sau care este considerat refugiat în conformitate cu reglementările și procedurile internaționale și naționale aplicabile, fi e că este singur sau însoțit de mamă ori de tată sau de orice altă persoană, să beneficieze de protecția și asistența umanitară corespunzătoare, pentru a se putea bucura de drepturile recunoscute de prezenta Convenție și de celelalte instrumente internaționale privind drepturile omului sau ajutorul umanitar la care respectivele state sunt părți. În acest scop statele părți vor contribui, după cum consideră necesar, la toate eforturile întreprinse de O.N.U. și de alte organizații guvernamentale sau neguvernamentale competente cooperând cu O.N.U., pentru a proteja și ajuta copiii care se găsesc într-o astfel de situație și pentru a găsi părinții sau alți membri ai familiei oricărui copil refugiat, în vederea obținerii informațiilor necesare pentru reîntregirea familiei sale. În cazul în care părinții sau alți membri ai familiei nu pot fi găsiți, copilului i se va acorda aceeași protecție ca oricărui alt copil care este temporar sau total lipsit de mediul său familial, indiferent de motiv, în conformitate cu principiile enunțate în prezenta Convenție."*

Aprobarea proiectului de hotărâre în cauză se încorporează perfect în șirul actelor normative, pe care Republica Moldova le aprobă/adoaptă în vederea oferirii tuturor copiilor asistența necesară fără nici o discriminare.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul în cauză nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii Guvernului are drept scop stabilirea mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, asistența, protecția, referirea, monitorizarea și evidența copiilor neînsoțiți veniți de pe teritoriul altor state.

Mecanismul intersectorial vizează acțiunile autorităților publice centrale, locale, a structurilor, instituțiilor și serviciilor din cadrul sau subordonate acestora, precum și actorii relevanți ai societății civile, care activează în domeniile asistenței sociale, organelor de drept, care cooperează în vederea identificării, acordării asistenței necesare, protecției și monitorizării copiilor neînsoțiți, veniți de pe teritoriul altor state. În scopul asigurării funcționării mecanismului în cauză, proiectul hotărârii Guvernului reglementează necesitatea instituirii grupurilor sectoriale, care vor purta un caracter colegial consultativ și vor fi formate din: - reprezentanții Poliției de Frontieră, - reprezentanții Biroului migrație și azil, - persoanele desemnate de către structurile teritoriale de asistență socială la solicitarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, - reprezentanții organizațiilor relevante ale societății civile pentru protecția copilului, - precum și de alți actori relevanți cu experiență în domeniul protecției copilului. În acest sens, Regulamentul propus spre aprobare conține prevederi specifice privind atribuțiile fiecărei instituții/autorități în implementarea mecanismului intersectorial, respectiv în acordarea asistenței și protecției necesare copiilor neînsoțiți, veniți de pe teritoriul altor state.
5. Fundamentarea economico-financiară
Implementarea proiectului hotărârii Guvernului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare și se va realiza în limitele mijloacelor financiare alocate.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Proiectul nu prevede introducerea modificărilor în alte acte normative.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului
În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea pentru aprobarea Regulamentului privind instituirea mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, asistența, protecția, referirea, monitorizarea și evidența copiilor neînsoțiți, veniți de pe teritoriul altor state a fost plasat pe portalul www.particip.gov.md
8. Constatările expertizei anticorupție
Proiectul hotărârii Guvernului urmează a fi supus expertizei Centrului Național Anticorupție.
9. Constatările expertizei de compatibilitate
Nu se aplică.
10. Constatările expertizei juridice
Proiectul hotărârii Guvernului urmează a fi supus expertizei Ministerului Justiției.
11. Constatările altor expertize
Nu se aplică.

Secretar de Stat

Vasile CUȘCA